

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 165/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s., M., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 243/2009 z 30. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s., M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 243/2009 z 30. novembra 2009.

Z k sťažnosti priloženého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 243/2009 z 30. novembra 2009 vyplýva, že najvyšší súd ako dovolací súd týmto uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 45/2007 z 15. januára 2009. Krajský súd označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) č. k. 13 C 455/2000-11 z 30. novembra 2006, ktorým okresný súd zamietol žalobu o zaplatenie sumy 233 558 Sk s príslušenstvom v právnej veci sťažovateľky ako žalobkyne proti žalovanej S., a. s. (sťažovateľka sa žalobou domáhala zaplatenia tejto sumy z dôvodu nezaplatenia za dodávku tepla na základe dohody o dodávke tepla a prevádzkovaní kotolne).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„A) NS SR v konaní sp. zn.: 3 Cdo 243/2009 neprerokoval v oficiálnom rokovaní a dôkladne neprebral pádne argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie o merite veci relevantné a vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tieto argumenty. Porušovateľ znemožnil sťažovateľovi realizáciu svojich procesných práv priznaných mi v občianskom súdnom konaní za účelom zabezpečenia spravodlivej súdnej ochrany v zmysle čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, samotným neprerokovaním a následne neodôvodnením v rozhodnutí 3 Cdo 243/2009 z 30. 11. 2009...

B) Porušovateľ efektívne neprejednal citované fakty a neodpovedal na ne v odôvodnení svojho rozhodnutia...

Súd ako nestranný orgán musí prerokovať vec v plnej jurisdikcii, t. j. rokovať o otázkach tak právnych ako aj skutkových...

V slovenskom právnom poriadku platí princíp, podľa ktorého sú súdy viazané len zákonom; znamená to, že súd pri svojom rozhodovaní prihliada, a prípadne aj aplikuje súdny judikát či stanovisko len vtedy, ak dôjde k záveru, že sú v súlade so zákonom, čl. 144 ods. 1, 152 (4) Ústavy Slovenskej republiky...

Porušovateľ mal právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovnat' so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a to takým spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania.

Z formulácie § 132 Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodit', že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotit' a zdôvodniť.

Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia.

Podľa môjho názoru rozhodnutie najvyššieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Bolo povinnosťou najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, aby sa náležite vyrovnal s argumentáciou sťažovateľa. Najvyšší súd však na túto skutočnosť v odôvodnení svojho rozhodnutia bez akéhokoľvek zdôvodnenia nebral zreteľ a svoju argumentáciu oprel výlučne o tvrdenie, že nie je dovolanie žalobcu procesne prípustné.

Pretože odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 243/2009 z 30. 11. 2009 takéto závery v zmysle § 157 o. s. p. neobsahuje (najvyšší súd sa uvedeným problémom v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal), možno konštatovať, že najvyšší súd sa v okolnostiach prípadu dostatočne neriadil ustanoveniami § 167 ods. 2 v spojení s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a v nadväznosti na to možno uzavrieť, že uvedené uznesenie nemá dostatočné a objektívne odôvodnenie, ktoré je podstatnou náležitosťou každého súdneho rozhodnutia.

Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Podľa môjho názoru však predmetné rozhodnutie uvedené atribúty nespĺňa a teda základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom, lebo sa minul jeho účel s následkom.

Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je arbitrárne a vágne, nezrozumiteľné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné.“

Sťažovateľka tiež tvrdí, že namietaným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým i k porušeniu princípu právnej istoty. V súvislosti s týmto konštatovaním sťažovateľka poukazuje na právny názor

najvyššieho súdu k interpretácii § 526 Obchodného zákonníka vyjadrený v rozsudku sp. zn. 4 Obdo 210/01 a v nadväznosti na to uvádza, že „Najvyšší súd... v tomto prípade rozhodol odlišným spôsobom ako prv v prípade skutkovo aj právne obdobných veciach bez toho, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol argumenty, pre ktoré bola v danej veci sťažovateľovmu právu poskytnutá odlišná ochrana, než v iných označených konaniach...“

Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť najvyššieho súdu o tej istej právnej otázke je ústavne neudržateľná.“

Sťažovateľka v texte sťažnosti tiež tvrdí, že najvyšší súd namietaným uznesením porušil aj jej práva podľa čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd o nej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 na spravodlivé súdne konanie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením NS SR sp. zn.: 3 Cdo 243/2009 zo dňa 30. 11. 2009 porušené.

2. Ústavný súd SR v zmysle § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušuje uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 243/2009 zo dňa 30. 11. 2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania pre JUDr. M. K. v celkovej sume 292,38 € (dvestodeväťdesiatdva eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľky považoval za potrebné najprv zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorý je koncentrovane vyjadrený v návrhu na rozhodnutie (petite). Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľka je v tomto prípade zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľka domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných ustanovení dohovoru (čl. 13, čl. 14 a čl. 17), ktoré sťažovateľka uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je totiž v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľky (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky len v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom sa sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať namietané uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné v kontexte námietok, ktoré sťažovateľka

voči nemu uplatnila v sťažnosti predloženej ústavnému súdu. V tejto súvislosti ústavný súd považoval za potrebné pripomenúť, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Sumarizujúc relevantnú argumentáciu sťažovateľky citovanú v časti I tohto nálezu ústavný súd považoval za kľúčové jej námietky založené na tvrdeniach, že namietané uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu

a) nie je dostatočne a zrozumiteľným spôsobom odôvodnené („... je *arbitrárne a vágne, nezrozumiteľné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné*“),

b) je porušením princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, keďže „*Najvyšší súd... v tomto prípade rozhodol odlišným spôsobom ako prv v prípade skutkovo aj právne obdobných veciach...*“.

V súvislosti s uvedenými námietkami ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že sťažovateľka ich formuluje vo veľmi všeobecnej a abstraktnej podobe bez naznačenia ich organickej väzby na namietané uznesenie najvyššieho súdu, ako aj dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 Co 45/2007 z 15. januára 2009 (sťažovateľka v sťažnosti nepovažovala napr. za potrebné ani uviesť, na akom právnom základe dovolaním napadla označený rozsudok krajského súdu, pozn.). Tieto skutočnosti by pri prísne formalistickom

posúdení sťažnosti mohli zakladať aj dôvod na jej odmietnutie z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (nedostatok odôvodnenia ako obligatórna náležitosť každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Napriek tomuto závažnému nedostatku sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zameral aj na posúdenie jej vecnej opodstatnenosti. Na tento účel si ale ústavný súd musel vyžiadať príslušnú spisovú dokumentáciu z okresného súdu, pretože len na jej základe mohol zaujať objektívny postoj k všeobecne formulovaným námietkam sťažovateľky.

Len na základe preskúmania príslušnej spisovej dokumentácie vyžiadanej z okresného súdu si totiž ústavný súd mohol ozrejmiť rozhodujúce právne okolnosti právneho sporu, ktorý sa stal predmetom dovolacieho konania pred najvyšším súdom. Z príslušného súdneho spisu ústavný súd zistil najmä tieto právne skutočnosti:

1. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 13 C 455/2000 z 30. novembra 2006 zamietol žalobu sťažovateľky predovšetkým na základe svojho zistenia, že v súdnom konaní *„uplatnená pohľadávka nemohla byť zákonným spôsobom postúpená na žalobcu (sťažovateľku, pozn.), ktorý teda nie je ani aktívne legitimovaný v tomto spore. Z týchto dôvodov žalobu zamietol.“*

2. Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 4 Co 45/2007 z 15. januára 2009 potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu s poukazom na to, že sa plne stotožňuje s výsledkami dokazovania prvostupňového súdu a s konštatovaním, že okresný súd vo veci správne rozhodol, pričom v relevantnej časti odôvodnenia tohto rozsudku krajský súd prisvedčil kľúčovému záveru okresného súdu o tom, že sťažovateľka nebola v predmetnom spore aktívne legitimovaná.

3. Proti označenému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 25. februára 2009 dovolanie, ktorého prípustnosť založila na tvrdení, že jej postupom krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], pričom jeho dôvodnosť odvodzovala z § 241 ods. 2 písm. c) OSP, t. j. že dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Vychádzajúc z uvedených zistení ústavný súd poukázal na relevantnú časť odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom sa najmä uvádza:

„So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zamerlal na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.). Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom.

Podstatná časť dovolania obsahuje námietku žalobcu, že v konaní bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces.

... súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu (viď IV. ÚS 329/04). V nadväznosti na uvedené dovolací súd zastáva názor, že súdy nižších stupňov v prejednávanej veci reagovali na procesné úkony žalobcu primeraným, zákonným spôsobom, ktorým nezaložili žiadnu z procesných väd v zmysle § 237 O. s. p...

Pokiaľ žalobca vytýka nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a vyporiadania sa s jeho odvolacími námietkami, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05)... Vychádzajúc z toho dospel dovolací súd k záveru, že právo žalobcu na riadne odôvodnenie porušené nebolo. Pokiaľ vysvetlenie posúdenia týchto námietok zo strany odvolacieho súdu nie je presvedčivé alebo úplné, či výstižné, ide o okolnosť majúcu význam z hľadiska preskúmateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku. Odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahuje nielen vysvetlenie skutkových zistení a záverov, ku ktorým dospel odvolací súd, ale tiež primerané právne posúdenie týchto záverov.

... Pokiaľ ide o námietku nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov... Treba uviesť, že k procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania...

Vychádzajúc z obsahu dovolania žalobca v dovolaní namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav... Samotné právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesné prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. ...“

Predovšetkým na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd síce mohol na jednej strane prisvedčiť námietke sťažovateľky, že argumentácia v namietanom uznesení najvyššieho súdu je založená len na tvrdení, že „nie je dovolanie žalobcu procesne prípustné“, ale zároveň

na druhej strane musel zdôrazniť, že táto argumentácia zodpovedá obsahu sťažovateľkou podaného dovolania, ktoré je (rovnako ako jej sťažnosť adresovaná ústavnému súdu) založené na všeobecnej a do značnej miery nesúrodej až chaotickej argumentácii, ktorej chýba nevyhnutná miera konkretizácie na predmetnú právnu vec. Za týchto okolností ústavný súd považoval odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu za primerané námietkam sťažovateľky uplatneným v dovolaní. Kvalitu a obsah každého súdneho rozhodnutia totiž v podstatnej miere predurčuje účastník súdneho konania kvalitou svojej právnej argumentácie, čo zvlášť platí o rozhodnutiach v dovolacom konaní.

Napriek uvedenému ústavný súd považoval za žiaduce podotknúť, že presvedčivosti namietaného uznesenia najvyššieho súdu by bolo rozhodne prospelo, keby súčasťou argumentácie najvyššieho súdu bol aj výslovný záver k námietke, ktorou sťažovateľka poukazovala na právny názor vyslovený v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 210/01 k interpretácii § 526 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti ústavný súd ale poukazuje na svoje zistenie, že na túto námietku sťažovateľky, ktorú uplatňovala už v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v konaní pred odvolacím súdom, krajský súd výslovne reagoval v odôvodnení svojho rozsudku sp. zn. 4 Co 45/2007 z 15. januára 2009, keď uviedol, že toto rozhodnutie najvyššieho súdu nerešpektoval poukazujúc „... na skutočnosť, že oznámenie o postúpení pohľadávky by bolo právne významné len z hľadiska posúdenia vzniku povinnosti dlžníka plniť postupníkovi s dôsledkom, že sa zbaví svojho záväzku. Pokiaľ však k splneniu záväzku voči v oznámení uvedenému postupníkovi nedošlo a zaplatenie takejto pohľadávky sa stalo predmetom konania na súde, pri skúmaní aktívnej legitímácie postupníka na vymáhanie pohľadávky je nutné riešiť aj otázku existencie zmluvy o postúpení a jej platnosti. Aktívne legitimovaným účastníkom v spore je totiž len ten, kto podľa hmotného práva je skutočne nositeľom tvrdeného subjektívneho práva.“.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukázal na právne názory vyslovené vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorých odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania

tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Podľa názoru ústavného súdu sú uvedené právne názory primeraným spôsobom aplikovateľné aj na vec sťažovateľky. Ak sa totiž s príslušnou námietkou sťažovateľky už v predchádzajúcom súdnom konaní výslovne vysporiadal krajský súd, nebolo nevyhnutné (aj keď v konkrétnych okolnostiach veci vhodné), aby na ňu výslovne reagoval aj najvyšší súd ako súd dovolací, ktorý sa opodstatnene zamerlal na posúdenie prípustnosti dovolania sťažovateľky z hľadiska právnych dôvodov, o ktoré sa sťažovateľka opierala.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd zdôraznil, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti.

V danom prípade namietané uznesenie najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu znesie kritériá kladené na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré vyplývajú z ústavných záruk základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých súčasťou je aj predpoklad, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite (porovnaj napr. II. ÚS 63/06).

Ústavný súd ani vo veci sťažovateľky nespochybňuje, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Z judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 209/04), ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr.

Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997) zároveň vyplýva, že splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie treba posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad, a preto právo na spravodlivé súdne konanie nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Annuaire, č. 303-B).

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní konštatoval, že medzi uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 243/2009 z 30. novembra 2009 a námietkami sťažovateľky smerujúcimi k vysloveniu porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne umožňovala dospieť k záveru o porušení týchto práv po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Na tomto

základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010